

ARKEOLOGISK UTREDNING 2020

Jonas Carlsson

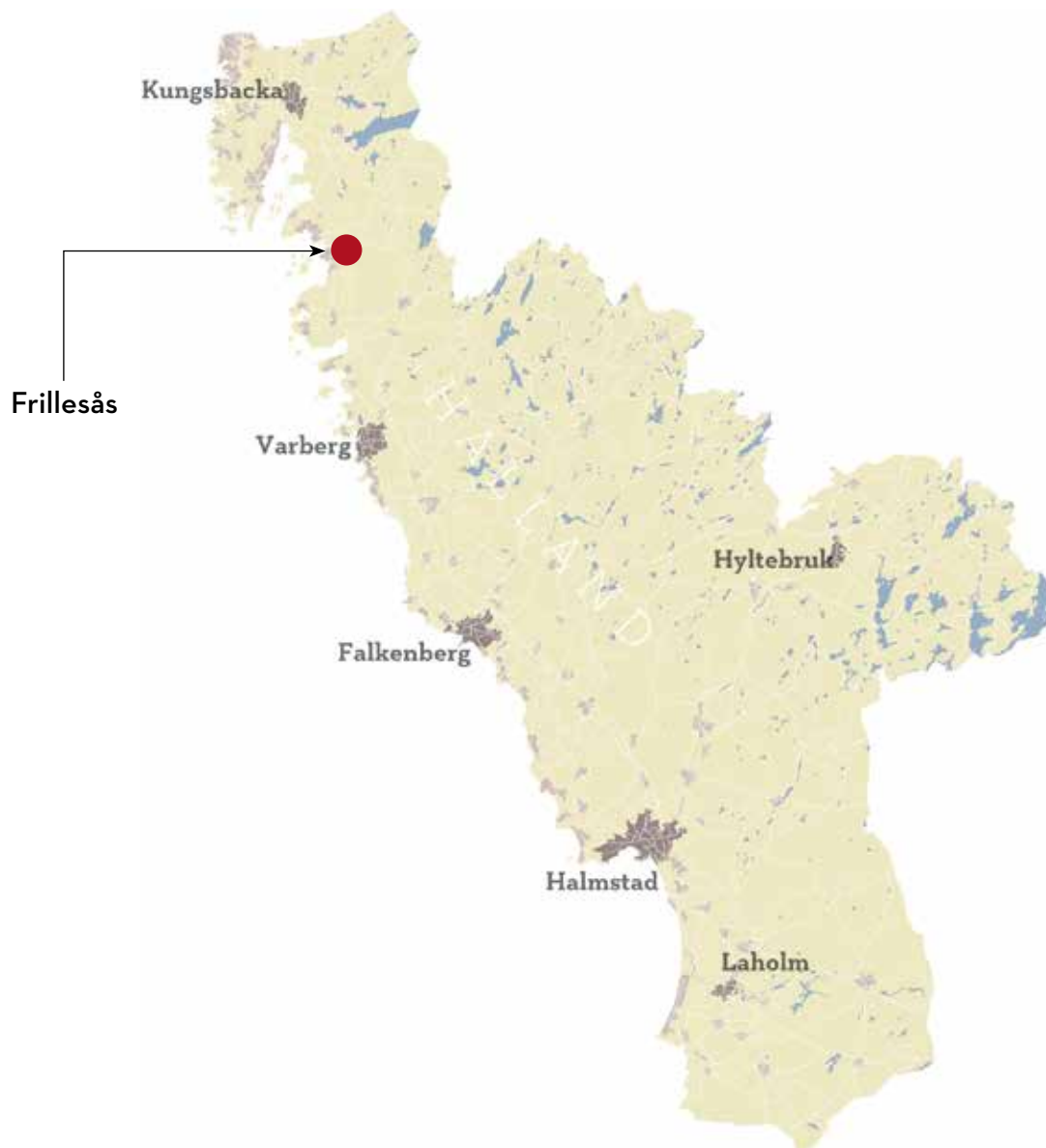
FRILLESÅS-RYA 4:17

Halland, Kungsbacka kommun, Frillesås socken

RAPPORT KULTURMILJÖ HALLAND 2020:76

STIFTELSEN HALLANDS LÄNSMUSEER

Stiftelsen Hallands Läns museer, Kulturmiljö Halland

Uppdragsverksamheten, Halmstad 2020

Arkeologisk utredning 2020

Bild framsida: Översiktsbild på utredningsområdet med schakt OS400 i förgrunden.

Foto: Mats Nilsson. (Fotonr. 2020-57-08) mot nordöst.

Grafisk form och layout: Anders Andersson.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet.

Ärende nr ms2006/02316.

INNEHÅLL

Sammanfattning	5
Referenser	5
Tekniska och administrativa uppgifter	9
Rapporter från Kulturmiljö Halland 2020	10

Figur 1. Översiktskarta för utredningsområdet på fastigheten Frillesås-Rya 4:17. Skala 1:10 000.

SAMMANFATTNING

Kulturmiljö Halland fick i uppdrag av Kungsbacka kommun, Samhällsbyggnadskontoret, att utföra en arkeologisk utredning inom fastigheten Frillesås-Rya 4:17. Utredningens syfte var att inför detaljplaneläggning klargöra det planerade exploateringsområdets fornlämningsbild.

Utredningsområdet omfattade ca 30 000 m² på flack åkermark, ca 12 meter över havet. Närmiljön utgörs av höjdparter och skogbeväxta berg till nordväst, norr och öst. Till söder och väst finns flack mark som till största del nyttjas som åker eller betesmark. Överlag kan omgivande topografiska förhållanden beskrivas som smärre dalgångar vars bottnar utgörs av planare ytor bildade under Weichselistiden och följande havsnivåoscillationer (Påsse 1996), likt den typ av miljö som normalt påträffas i norra Halland och vidare norrut längs Bohuslänns kust. Detta innebär att undergrunden bör utgöras av seneglacial lera med eventuella inslag av svallsediment bestående av sand, grus och klapper (Lundin et al 1999).

I närområdet finns ett antal fornlämningar registrerade (jfr. figur 1), främst boplatser men även två rösen (L1997:3516, L1997:6428) och en fornborg (L1997:6735). I nära anslutning har boplatser L1997:7567 påträffats via ytinventering, med fynd av ett fåtal flintor och keramikskärvor. Strax till väster och på snarlika markförhållanden som rådande utredning finns boplatserna L1997:6796, där påträffades ett flintmaterial bestående av ett fåtal redskap, avfallsflinta samt några keramikbitar. På södra sidan av väg 905 påträffades vid arkeologisk utredning 2016 en boplatser, L1996:7574 (Kadefors 2016), som i anslutning till rådande utredning förundersöktes. Vid både utredning och förundersökning framkom stolphål, gropar och en härd, dock inget som kunde närmare datera platsen än till förhistorisk tid (¹⁴C-analysresultat från förundersökning ej färdigställd vid denna rapportens skrift) (Nilsson, i manus).

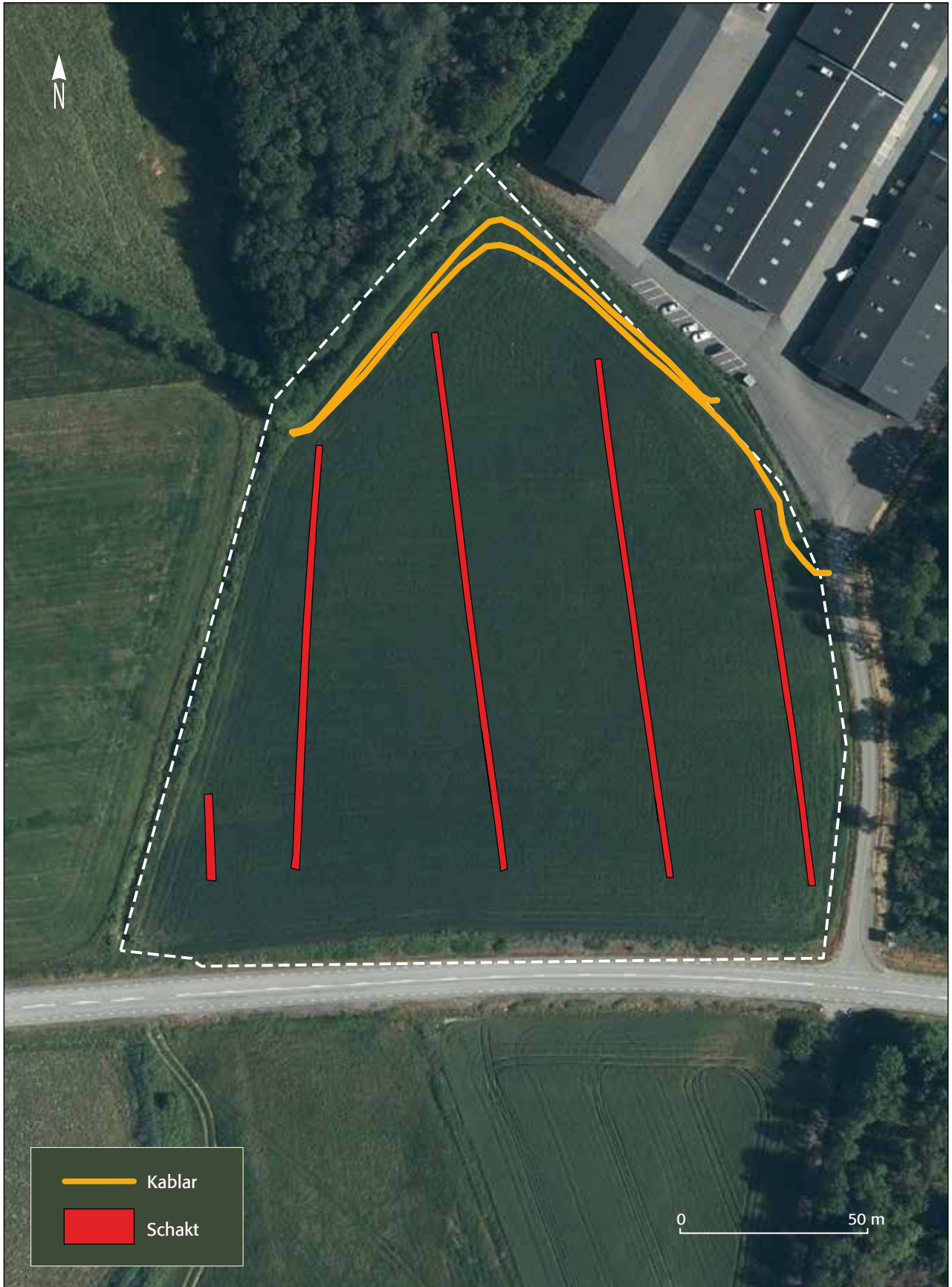
De höjder som finns kring utredningsområdet har under längre perioder under äldre stenålder bildat en mindre vik vars västläge utgjort ett bra boplatsläge. Under historisk tid förefaller området ha nyttjats som ängsmark.

Fem sökschakt drogs genom ytan i N-S riktning, sammanlagt 515 löpmeter med en bredd av ca 1,8 m, motsvarande 927 m². I samtliga schakt utgjordes jordmånen av 0,3 meter tjock matjord varefter ett kompakt lerlager framkom som bedömdes ha bildats under glacialtid. En sträcka om ca 3 meter inom schakt OS279 norra del grävdes till ca 1,5 meter djup i vilket lerlagret fortsatte. Inga fynd eller anläggningar observerades i schakten. Ett fåtal flintor med spår av bearbetning påträffades i åkerytan, de var dock intetsägande i det att de utgjordes av avslag och övrig slagen. Därtill fanns en liten mängd naturflinta med fraktureringsspår från plogning.

Inget av antikvariskt intresse påträffades inom utredningen. Det underliggande lerlagret är bildat under senaste istid och har medfört att ytan varit ogynnsam för bruk fram till modern tid. Kulturmiljö Halland förordar därför inga ytterligare arkeologiska insatser inom utredningsområdet.

REFERENSER

- Kadefors, O. (2016). *Arkeologisk utredning, Frillesås-Ryd Halland, Kungsbacka kommun, Frillesås socken, Frillesås-Rya 3:77. Arkeologisk utredning 2016*, Kulturmiljö Halland.
- Påsse, Tore (1996) *A mathematical model of the shore level displacement in Fennoscandia..* Sveriges geologiska undersökning. Göteborg.
- Lundin, Ildikó, Stephens, Michael B. & Johansson, Rune (red.) (1999). *Översiktsstudie av Hallands län: geologiska förutsättningar*. Stockholm: SKB

Figur 2. Karta över utredningsområdet på fastigheten Frillesås-Rya 4:17. Skala 1:1500.

Fig 3. Schakt OS200 mot norr.
Foto: Mats Nilsson. (Fotonr. 2020-57-02).

Fig 4. Schakt OS279 mot norr.
Foto: Mats Nilsson. (Fotonr. 2020-57-03).

Fig 5. Schakt OS300 mot norr.
Foto: Mats Nilsson. (Fotonr. 2020-57-05).

Fig 6. Schakt OS400 mot norr.
Foto: Mats Nilsson. (Fotonr. 2020-57-07).

Fig 7. Schakt OS412 mot norr.
Foto: Mats Nilsson. (Fotonr. 2020-57-06).

TEKNISKA OCH ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Länsstyrelsens dnr:	431-1075-2020.
Eget dnr:	2020-176.
Uppdragsgivare:	Kungsbacka kommun, Samhällsbyggnadskontoret.
Utförandetid:	2020-09-29
Personal:	Jonas Carlsson (Projektledare), Mats Nilsson (Arkeolog) och Björn Ekstrand (Maskinist) Kuskatorpet Entreprenad & Lantbruk AB.
Höjdsystem:	RH 2000.
Koordinatsystem:	SWEREF 99 TM.
Undersökt yta:	927 kvadratmeter.
Dokumentation:	Samtliga schakt och anläggningar är inmätta digitalt inom ramen för Intrasis Version 3.2 (Frillesås2020176U). Allt arkivmaterial förvaras i Kulturmiljö Hallands arkiv, Halmstad. Foton har nummer 2020-57-(01-08).
Fynd:	-
Datering:	-

RAPPORTER FRÅN KULTURMILJÖ HALLAND 2020

2020:01	Lögnäs Skummeslöv RAÄ 39 och 41, Ark. slutundersökning.	2020:39	Laholm RAÄ 142, Laholms stad, Lagaholm 4:1, RAÄ 19:1, RAÄ 142:1, Ark. schaktningsövervakning
2020:02	Nio fornlämningar längs Suseån, Ark. förundersökning.	2020:40	Krutkällargången, Halmstad kommun och stad, Bastionen Norre Katt, RAÄ 33:1, Ark. schaktningsövervakning
2020:03	Ett håll i Hamngatan, Halmstad, Ark. schaktningsövervakning	2020:41	Kv Jungfrun, Oxen och Hästtorget, Laholm. Förslag till planbestämmelser.
2020:04	Boplatsaktiviteter fr. tidigneolitikum och romersk järnålder invid bronsåldershöj Kville RAÄ 35:1	2020:42	Spannarp Östra, Spannarp socken, Ark. utredning
2020:05	Medeltida lämningar i Storgatan, Halmstad	2020:43	Fem provborrhål inom Österskans. Halmstad kommun, Österskans 1 och Halmstad 6:31, Ark. kontroll.
2020:06	Dagsås kyrka, textiltförvaring och åtgärder i sakristian	2020:44	Arkeologisk utredning inom Tofta 2:2, Varbergs kommun.
2020:07	Dagsås kyrka, nytt pentryskåp	2020:45	Apelviksgården, omläggning av stråtak. Antikvarisk medv.
2020:08	Rosenfredsskolan uthus, Folkskolan 1, antikvarisk förundersökning	2020:46	Professorn 7, Hotell Gästis i Varberg, Antikvarisk förundersökning
2020:09	Landa kyrka, nytt styrsystem	2020: 47	Folkvandringstid, Vendeltid & Vikingatid, Kville 21:1, Ark. förundersökning
2020:10	Landa kyrka, belysning	2020:48	Boplatslämningar i Hasslöv, Hallands län, Laholms kommun, Hasslövs socken, Ark. utredning
2020:11	Grev Kristoffer 13, antikvarisk förundersökning inför renovering	2020:49	Gravar och boplatser invid Kistinge deponi, Eldsberga socken, Ark. utredning
2020:12	Grunnarp 3:12. Underlag inför tillståndsansökan för ändring av byggnadsminne.	2020:50	Villa Örnvik, Eketånga 2:71, Halmstad, Antikvarisk förundersökning.
2020:13	Trönninge 7:47 Förenklad ark. utredningsrapport	2020:51	Kvarnadalen i Sällstorp, Vård- och underhållspan
2020:14	Vattenledning Åled-Oskarström, Enslövs socken. Ark. utredning, steg 1.	2020:52	Landa kyrka, mögelsanering
2020:15	Veddige kyrka, invändig ändring, antikvarisk konsekvensbeskrivning	2020:53	Societetshuset i Varberg, antikvarisk konsekvensutredning
2020:16	Lindbergs kyrka, framtagande av bemålat bräddtak, antikvarisk förundersökning	2020:54	Långanskogen, vård- och underhållsplan
2020:17	Enslövs kyrka begravningsplats, Ark. utredning inför utökande av Enslövs kyrkas gravplats.	2020:55	Göingegårdens smedja, Antikvarisk förundersökning
2020:18	Senmedeltida odlingshorisonter, en stenläggning och nyare tids avfall. Halmstad. Ark. förundersökning och undersökning.	2020:56	Falkenbergs stadshus, ändring av ventilation
2020:19	St Laurentii kyrka. Utvändig renovering	2020:57	Ny spillvattenledning i Skrea. Ark. utredning
2020:20	Tröinge 2:62 Vinbergs socken, Ark. utredning.	2020:58	Lugnarohögen, renovering av gravhög och stuga
2020:21	GC-väg mellan Vinberg och Bergagård. Ark. utredning.	2020:59	Boplatslämningar inom Altona 2:1 och 4:34. Ark. utr.
2020:22	VA-ledning Efra kyrkby-Långasand Ark. förundersökning och slutundersökning.	2020:60	Odlingen, Tönnersjö 4:2, Dokumentation inför riving
2020:23	Knobesholms tunnbinderi.	2020:61	Excellensen 2, Fasad- och markförändring
2020:24	Övraby - Det äldsta Halmstad. Ett medeltidsarkeologiskt forskningsprojekt.	2020:62	Arkeologisk utredning av Boberg 8:27
2020:25	Hyltebruks kyrka, Utvändig renovering	2020:63	Arkeologisk utredning av fastigh. Mellby 5:44 i Södra Mellby, Laholms kommun
2020:26	Tönnersjö kyrka, Renovering av fönster	2020:64	Landeryds godsmagasin, underlag inför renovering
2020:27	Nybyggnation hästgård Risarp Harplinge. Ark. utredning.	2020:65	Hunnestad 5:24 och 5:13. Ark. utr.
2020:28	Förundersökning i avgränsande syfte Skrea 110, Ark. förundersökning.	2020:66	Svenstorps mejeri. Renovering av fönster, etapp 2.
2020:29	Boplats- och härdområden. Trönningenäs, Lindbergs socken. Ark. förundersökning av L2018:392, L2018:820, L2018:821, L2018:822.	2020:67	Vinbergs prästgård, renovering av fasad
2020:30	Kyrkogårdarnas historia, vård och underhåll, bilaga till kulturhistoriska inventeringar i Falkenbergs pastorat	2020:68	Nya fornlämningar på Galgberget, Halmstad stad, Ark. utr.
2020:31	Inventering inför planerad deponi. Varbergs kn, Veddige sn. Ark. inventering	2020:69	Österskans, Halmstad. Ark. förundersökning
2020:32	Jutanområdet, Antikvarisk förundersökning	2020:70	Nösslinge kyrka, klimatanpassing
2020:33	Planområde Himle och Fun City, Spannarp socken, Ark. utredning	2020:71	Nösslinge kyrka, borttagande av bänk
2020:34	Utredning inför GC-väg utmed väg 613 mellan kustvägen och Harplinge samhälle. Harplinge socken, Ark. utredning.	2020:72	Lugnarohögen inför renovering, Hasslöv socken, Ark. undersökning
2020:35	Söndrums församlingsgård, antikvarisk förundersökning	2020:73	Bårarps stenbrott, Steninge och Rävinge. Ark. fältinventering
2020:36	Efterunders. och återställning av plundringsskott intill Krokstenen, Örelid. Laholm, Tjärby sn, Ark. efterundersökning.	2020:74	Knäreds kyrka, ommålning av utvändiga snickerier
2020:37	Skottorps slott. Restaurering	2020:75	Vippentorpet, omläggning av halmtak
2020:38	Kristineheds manbyggnad. Kulturhistorisk utredning	2020:76	Frillesås-Rya 4:17, Frillesås socken, Ark. utr.

KULTURMILJÖ
HALLAND

POSTADRESS: TOLLSGATAN 7 | 302 32 HALMSTAD | TEL: 035-19 26 00

E-POST: KANSLI@KULTURMILJOHALLAND.SE | HEMSIDA: WWW.KULTURMILJOHALLAND.SE